

## **VIERKO 2**

**Taide ja luova ilmaisu,  
valinnainen**

**A) Kulttuuriympäristö**

PVM

Tekijät, jos halutaan mainita

# Sisältö

1. Taide
2. Kulttuuri
3. Kulttuuriympäristö
4. Lopuksi
5. Lähteet



# 1. Taide

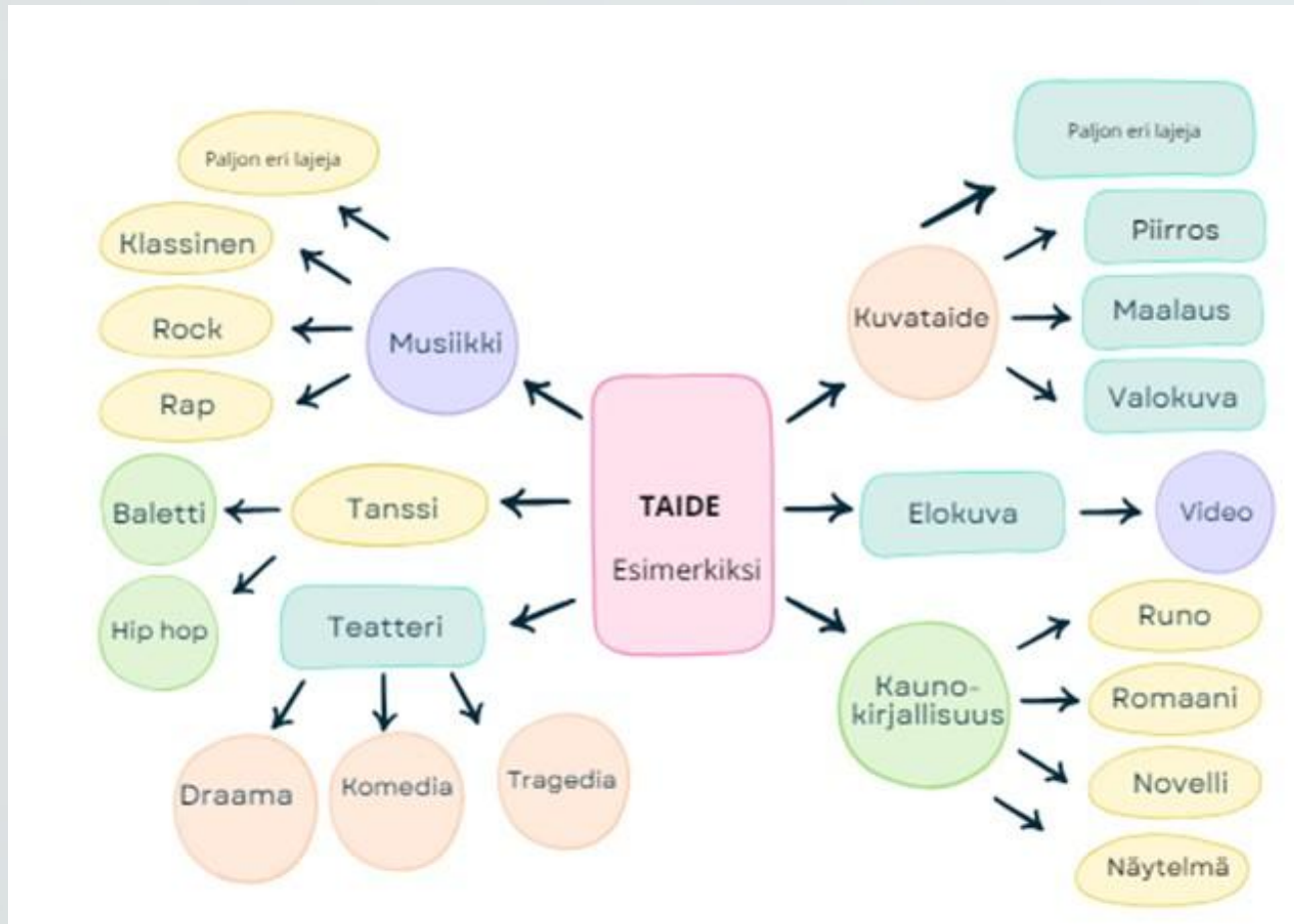


# Taidetta on monenlaista!

- **Luova ilmaisu** = ihminen piirtää, maalaa, veistää, laulaa, soittaa, tanssii, kirjoittaa runoja tai kertomuksia, tekee videoita jne.
- **Taide** = ihminen käyttää mielikuvitusta ja luo jotain uutta niin, että hän käyttää luovaa ilmaisua.
- **Taideteos, teos**= Taiteilija tekee taidetta. Siitä syntyy teos eli taideteos, esimerkiksi romaani (pitkä kertomus), runo, maalaus, veistos, laulu, sävellys, tanssi, video, valokuva jne.



# Taiteessa on paljon lajeja, esimerkiksi



## 2. Kulttuuri



# Kulttuuri

- Kulttuuri on ihmisen toimintaa.
- Kulttuuri siirtyy ihmisiltä toisille, sukupolvilta toisille.
- Taide kuuluu kulttuuriin.
- Mitä muuta kuuluu kulttuuriin?



# Kulttuuria on esimeriksi



# 3. Kulttuuriympäristö



# Ympäristö on osa kulttuuria

- Mitä näet nyt ympärilläsi?
- Mitä asioita näet?
- Mitä taidetta näet?



# Kulttuuriympäristö = ihmisen ”jälki” eli toiminta ja tekeminen näkyvät ympäristössä

- Ympäristö kuuluu kulttuuriin.
- Ihminen vaikuttaa ja on aina vaikuttanut ympäristöön.
- Ympäristö on aina vaikuttanut ihmiseen.
- Eri ajat vaikuttavat kulttuuriympäristöön: eri ajat näkyvät siinä.



# 1. Maisema

- Katso ikkunasta: Mitä näet?
- Näet maiseman.
- Se voi olla kaupungista tai maaseudulta: näet ihmisen ”jälkiä” (mitä ihminen on tehnyt ympäristöön).
- Se on kulttuuriympäristöä.
- Kuva. Pixabay.



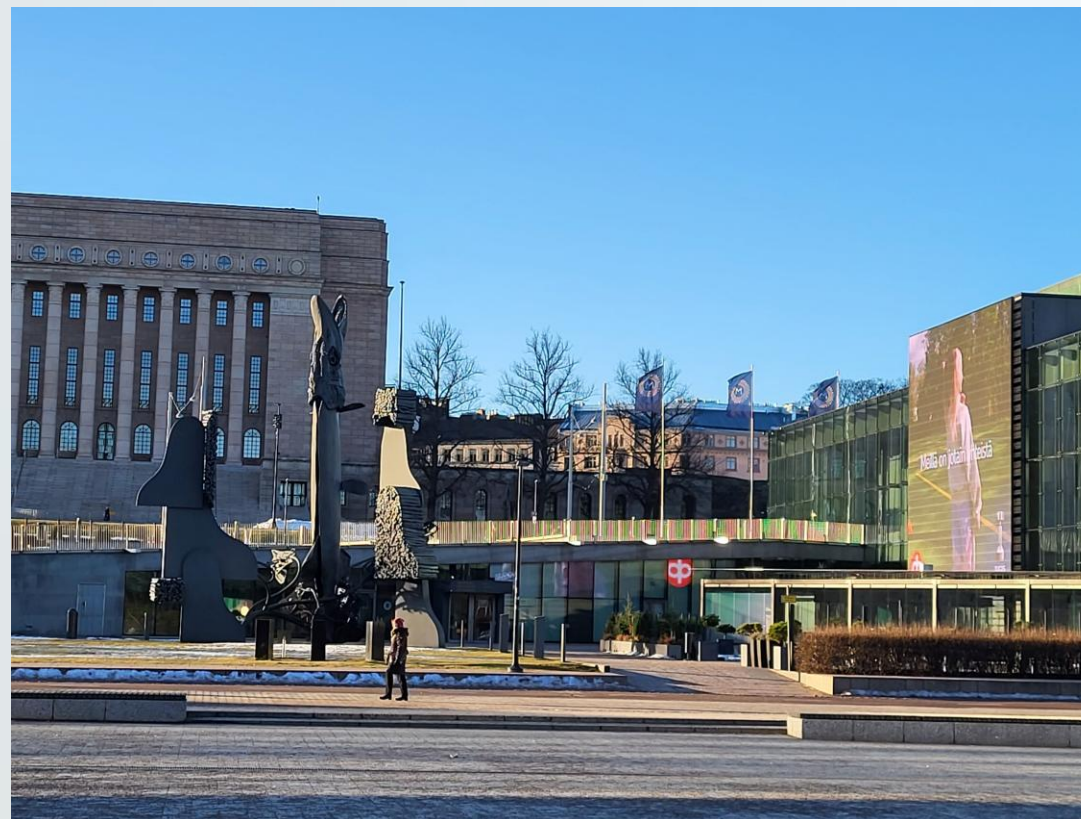
# Miksi nämä ovat kulttuuriympäristöjä?

(Kuvat: 1. Maaseutu, Pixabay 2. Kauppatori, Helsinki, Tuija Takala)



## 2. Rakennettu ympäristö

- Rakentaa, rakennettu
- Rakennettu ympäristö = Ihmiset ovat rakentaneet ympäristön.
- Ympäristössä ovat esimerkiksi
  - tiet, kadut, polut
  - rakennukset
  - puistot, istutukset (ihminen on istuttanut kasvit, puut jne.)
  - alueet (jotka ihminen on tehnyt ja rakentanut)
  - energiaverkot eli ihminen on rakentanut sen, että ihmiset saavat energiaa, vettä jne.
- Kuva: Kansalaistori, Helsinki (Tuija Takala)



# Miksi nämä ovat kulttuuriympäristöjä?

(Kuvat Helsingistä: 1. Esplanadin puisto, 2. Pasilan rakennuksia. Kuvat: Tuija Takala)



# 3. Arkeologinen perintö

= Ympäristössä on jälkiä ja merkkejä elämästä kauan ennen meitä

- Maassa tai vedessä on säilynyt
  - osia vanhoista rakennuksista (raunioita)
  - tavaroita ja esineitä.



- Kuva. Pixabay: Suomenlinna



# Havainnoi ja etsi tietoja kulttuuriympäristöstä

- **Havainnoi:** huomaa, katso, näe, kuule.
- **Kerää tietoa:** ota selvää! Kysy, lue, katso video jne.
- **Kirjoita tiedon lähteet** (tietolähde, lähdemerkintä):
  - Kuka kertoi tai kirjoitti?
  - Milloin?
  - Mikä on aihe (kirjan nimi, nettijutun nimi, videon nimi?)
- **Tutki ilmiötä** = valitse asia, tapahtuma, tilanne, maisema, katu, rakennus, työpaikka, taideteos jne.
- **Havainnoi ja kerää tietoa** ilmiöstä.
- **Valitse näkökulma**, josta tutkit ilmiötä:
  - sinun omasi
  - työntekijän
  - asiakkaan
  - työpaikan
  - ihmisryhmän
  - eri-ikäisen.



# 4. Lopuksi



# Kertaa

- Tee testi [Kulttuuriympäristö: osaatko tärkeät sanat? \(Wordwall\)](#)



**Tämä materiaali on tuotettu VIERKO 2 -hankkeessa vuosina 2025–2027.**

VIERKO on toteutettu Opetus- ja kulttuuriministeriön vuonna 2024 myöntämällä ammatillisen koulutuksen strategiarahoituksella.

VIERKO on seitsemänkymmenen (71) koulutuksen järjestäjän yhteisponnistus. Osatoteuttajat on listattu tämän esityksen viimeisellä dialla.

Työtä on koordinoanut Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Keuda.

Hankkeessa on kehitetty vieraskielisen koulutuksen laatua ja kotimaisten kielten opetuksen tarjontaa ammatillisessa koulutuksessa.

Lisätietoa:

<https://www.keuda.fi/keuda/hankkeet/vierko-2/>



<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

- AEL-Amiedu Oy/Taitotalo
- Axxell Utbildning Ab
- Careeria
- Espoon seudun koulutuskuntayhtymä
- Etelä-Karjalan koulutuskuntayhtymä / Saimaan ammattiopisto Sampo
- Etelä-Savon Koulutus Oy/Esedu
- Haapaveden Opiston kannatusyhdistys ry, Haapaveden Opisto (Työpakettivastuu R)
- Helsingin kaupunki / Stadin AO (Työpakettivastuu I)
- Helsingin maalariammattikoulu
- Helsinki Business College
- Hyria koulutus Oy
- Hämeen ammatti-instituutti Oy
- Itä-Karjalan Kansanopistoseura r.y. /Itä-Karjalan Kansanopisto
- Itä-Savon koulutuskuntayhtymä, Ammattiopisto Samiedu
- Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU (Työpakettivastuu E)
- Jyväskylän koulutuskuntayhtymä (Työpakettivastuu V)
- Jyväskylän kristillisen opiston säätiö sr/Jyväskylän kristillinen opisto (JKO)
- Jyväskylän Talouskouluyhdistys ry. / Jyväskylän palvelualan opisto
- Kajaanin kaupungin koulutusliikelaitos
- Kalajoen kristillinen opisto
- Kanneljärven opisto
- Kelloseppäkoulu
- Kemi-Tornionlaakson koulutuskuntayhtymä Lappia
- Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä
- Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä (Koordinaatio)
- Kirkkopalvelut ry / STEP-koulutus
- Kiteen evankelisen kansanopiston kannatusyhdistys ry/Kiteen Evankelinen Kansanopisto
- Kolmen kampuksen urheiluopisto Oy
- Kotkan-Haminan seudun koulutuskuntayhtymä, Ekami
- Koulutuskeskus Salpaus - kuntayhtymä
- Koulutuskuntayhtymä Brahe
- Koulutuskuntayhtymä OSAO
- Koulutuskuntayhtymä Tavastia, Ammattiopisto Tavastia
- Kouvolan Ammattiopisto Oy
- LIVE-säätiö/LIVE ammattiopisto
- Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä
- Lounais-Suomen koulutuskuntayhtymä, Novida - ammattiopisto ja lukio
- Luksia, Länsi-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä
- Länsirannikon Koulutus Oy WinNova
- Oulun palvelualan opisto
- Peimarin koulutuskuntayhtymä/Ammattiopisto Livia
- Perho Liiketalousopisto
- Peräpohjolan kansanopiston kannatusyhdistys ry/Peräpohjolan Opisto
- Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä/Riveria
- Pohjois-Satakunnan kansanopiston kannatusyhdistys ry/Kankaanpään opisto
- Pohjois-Savon opisto
- Raahen Porvari- ja Kauppakoulurahasto sr
- Raision seudun koulutuskuntayhtymä
- Raudaskylän kristillinen opisto
- Rovalan Setlementti ry/Rovala-Opisto
- Rovaniemen koulutuskuntayhtymä REDU
- Salon seudun koulutuskuntayhtymä
- Sasky koulutuskuntayhtymä
- Satakunnan koulutuskuntayhtymä/Sataedu
- Savon koulutuskuntayhtymä/ Savon ammattiopisto
- Seinäjoen koulutuskuntayhtymä
- Suomen Diakoniaopisto - SDO Oy
- Suomen Urheiluopiston Kannatusosakeyhtiö
- Suomen ympäristöopisto SYKLI Oy
- Suomen Yrittäjäopisto Oy
- Svenska Framtidsskolan i Helsingforsregionen Ab/Practicum
- Svenska Österbottens förbund för Utbildning och Kultur/Yrkesakademin i Österbotten (Koordinaatio ruotsinkielinen verkosto FRIS, Å)
- Tampereen Aikuiskoulutussäätiö sr/ Tampereen Aikuiskoulutuskeskus TAKK
- Tampereen kaupunki/Tampereen seudun ammattiopisto Tredu (Työpakettivastuu R)
- Turun aikuiskoulutussäätiö sr/Turun akk
- Turun kaupunki
- Työtehoseura ry (Työpakettivastuu K)
- Vaasan kaupunki / Vamia
- Valkeakosken seudun koulutuskuntayhtymä/Valkeakosken ammattiopisto
- Vantaan kaupunki/Vantaan ammattiopisto
- Ylä-Savon koulutuskuntayhtymä

